

Gebruiksvoorwaarden voor Digitaal delen van het inkomensgegevens

Versie 1.1

Datum 27 maart 2024

Woningcorporaties en woonruimteverdelers voeren een inkomensstoets uit voor het verhuren van sociale huurwoningen. Voor die inkomensstoets kunnen zij gebruik maken van het BSN van de woningzoekende via digitaal verstrekte inkomensgegevens. Dit is geregeld in artikel 46 Woningwet.

Bij die digitale methode wordt het inkomensgegevens van de woningzoekende uit de Basisregistratie Inkomens digitaal verstrekt aan de woningcorporatie of woonruimteverdelers. De woningcorporatie of woonruimteverdelers wordt op eigen verzoek aangewezen door de minister om de digitale methode te gebruiken. Vervolgens is de woningcorporatie verplicht om de woningzoekende om instemming te vragen voor het toepassen van de digitale procedure. Als woningzoekende niet instemt, dan dient de woningcorporatie of woonruimteverdelers een alternatief te bieden op de digitale procedure.

Om gebruik te maken van het digitaal verstrekte inkomensgegevens moet de woningcorporatie of woonruimteverdelers voldoen aan de wet- en regelgeving die van toepassing is. Dit document geeft nadere uitleg over de voorwaarden die voortvloeien uit het juridisch kader. Dit juridisch kader wordt nader beschreven in de Memorie van Toelichting bij de Wet tot wijziging van de Woningwet in verband met het regelen van een grondslag voor het verwerken van het burgerservicenummer van woningzoekenden door toegelaten instellingen en woonruimteverdelers in verband met het digitaal delen van gegevens voor de inkomensstoets.

Begrippen

Woonruimteverdelers: Woonruimteverdelers zoals bedoeld in artikel 1 van de Woningwet.

Woningcorporatie: Toegelaten instelling zoals bedoeld in artikel 1 van de Woningwet.

Gebruiker: Een toegelaten instelling of woonruimteverdelers zoals bedoeld in de Woningwet die door de Minister op grond van artikel 46, vierde lid, van deze wet is aangewezen voor het gebruik van een digitale procedure voor de inkomensvaststelling.

Woningzoekende: Burger die zich inschrijft of ingeschreven is bij een toegelaten instelling of een woonruimteverdelers met het voornemen om een sociale huurwoning te huren.

Digitaal delen van het inkomensgegevens, het proces waarbij:

- De woningzoekende het Authentiek Inkomens Gegeven (AIG) en ter identificatie zijn burgerservicenummer (BSN) deelt met de woonruimteverdelers of corporatie. Het AIG, hier verder te duiden als het inkomensgegevens, is afkomstig uit de Basisregistratie Inkomens van de Belastingdienst en het BSN is afkomstig uit het de inlogprocedure DigiD die de woningzoekende doorloopt voor het delen van gegevens. De woningzoekende deelt beide gegevens via de voorziening Digitaal delen van Gegevens van MijnOverheid.
- En voorts in aanvulling hierop dat de woonruimteverdelers of corporatie de door de woningzoekende gedeelde persoonsgegevens (geslachtsnaam en geboortedatum) bij de inschrijving kan valideren met de Beheervoorziening BSN.

Dit document

Dit document is opgesteld en wordt onderhouden door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). BZK publiceert de meest recente versie van het document op Volkshuisvestingnederland.nl. Het document wordt vernieuwd indien nodig.

Vragen over dit document kunnen worden gesteld via PostbusDDIG@minbzk.nl. Specifieke vragen over het aansluiten op MijnOverheid Delen van Gegevens of de Beheervoorziening BSN kunnen gesteld worden aan respectievelijk Logius (logius.nl) en de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (rvig.nl).

Een woningcorporatie of woonruimteverdelers die gebruik wil maken van het Digitaal delen van het inkomensgegevens moet voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in dit document.

Aangewezen als gebruiker

De woningcorporatie of woonruimteverdelers moet door de minister aangewezen zijn als Gebruiker. De procedure voor het aanwijzen als Gebruiker start op eigen verzoek. De woningcorporatie of woonruimteverdelers kan zich hiervoor wenden tot BZK,

Indien blijkt dat de woningcorporatie of woonruimteverdelers niet voldoet aan één of meerdere voorwaarden die voortvloeien de wet- en regelgeving dan kan de minister het verzoek tot aanwijzen weigeren of de registratie als Gebruiker intrekken.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Voor Gebruiker en voor degene die in opdracht van Gebruiker de gegevens verwerkt zijn de AVG en UAVG onverkort van toepassing. In geen geval biedt de grondslag om de gegevens te gebruiken voor de inkomensgegevens een rechtvaardigingsgrond dat Gebruiker verder gaat bij de verwerking van de gegevens dan voor dat doel noodzakelijk is. Zo is het bijvoorbeeld voor Gebruiker niet toegestaan om het BSN te gebruiken voor het voeren van hun eigen administratie gedurende de verhuur. Uit de AVG en UAVG vloeien eisen voort voor de verwerking van gegevens, zoals eisen aan de processen en systemen van woningcorporaties en woonruimteverdelers, en vergt tevens dat er duidelijke afspraken zijn over (de beperking van) het gebruik van de gegevens.

Doel van het gebruik

Doel van het gebruik is het kunnen uitvoeren van een inkomensgegevens voor de toewijzing van een sociale huurwoning. Door een digitale deling van het inkomensgegevens wordt invulling gegeven aan de wettelijke plicht van de woningcorporaties om bij het verhuren van een sociale huurwoning deze inkomensgegevens uit te voeren. Daar komt uit voort dat Gebruiker:

- het BSN alleen mag gebruiken voor identificatie in het woonruimteverdeelproces ten behoeve van de inkomensgegevens (daarbij inbegrepen de inschrijving).
- het inkomensgegevens alleen mag gebruiken voor het uitvoeren van de inkomensgegevens;

Toestemming woningzoekende

Gebruiker en degene die in opdracht van Gebruiker de gegevens verwerkt mag het inkomensgegeven en het BSN alleen verwerken na toestemming van de woningzoekende. Het verkrijgen van deze toestemming is onderdeel van het proces voor het digitaal delen van het inkomensgegeven.

De woningzoekende kan en mag zijn eenmaal gegeven toestemming voor het verwerken van zijn BSN en inkomensgegeven te allen tijde intrekken. Een intrekking van de toestemming heeft als gevolg dat het proces van het delen van inkomensgegevens opnieuw moet worden doorlopen (digitaal of op andere wijze), indien de woningzoekende in aanmerking wil komen voor de toewijzing van een sociale huurwoning. De intrekking van toestemming heeft ook tot gevolg dat de woningcorporatie of woonruimteverdelers de tot dan toe verzamelde gegevens in het kader van de digitale procedure onverwijld moet verwijderen zolang dat niet conflicteert met hetgeen bepaald in artikel 46 van de Woningwet.

Alternatief voor het digitaal verstrekken

Woningzoekenden kunnen als zij dat willen kiezen voor een alternatief proces dat door de woningcorporatie en woonruimteverdelers moet worden aangeboden. Het is aan de woningcorporatie en woonruimteverdelers om het alternatieve proces in te richten. Het alternatieve proces moet zodanig zijn ingericht dat woningzoekende die hun gegevens niet digitaal kunnen of willen verstrekken niet worden uitgesloten van de toewijzing van de door hun gewenste sociale huurwoning. Voor woningzoekende die het niet lukt om de gegevens digitaal te verstrekken, maar hiertoe wel bereid zijn, kan bijvoorbeeld hulp op locatie worden aangeboden. Gebruiker moet de woningzoekende vooraf informeren over het beschikbaar zijn van het alternatieve proces.

Valideren persoonsgegevens

Gebruiker mag voor het valideren van de persoonsgegevens die door de woningzoekende zijn ingevoerd gebruik van "verificatievraag 5" (Toetsen van de combinatie BSN en identificerende gegevens) zoals gespecificeerd in de meeste actuele versie van het Logisch Ontwerp Beheervoorziening BSN die door RvIG is gepubliceerd. Gebruiker kan aan de hand van deze dienst controleren of de set van identificerende gegevens in de registratie BRP behorende bij een gegeven BSN, overeenkomt met de door de woningzoekende opgegeven set identificerende gegevens. Gebruiker mag gebruik maken van zoekpad 2 of, indien zoekpad 2 geen overeenkomend resultaat oplevert, van zoekpad 1 zoals gespecificeerd in het Logisch Ontwerp Beheervoorziening BSN.

Het is Gebruiker toegestaan om gegevens verkregen uit één van de zoekpaden te gebruiken om de eigen administratie te corrigeren. Bijvoorbeeld in het geval bij zoekpad 1 de identiteit kan worden vastgesteld op basis van BSN, geboortedatum, geslachtsaanduiding, postcode en huisnummer, maar de door de Beheervoorziening BSN geleverde geslachtsnaam niet overeenkomt met de geslachtsnaam die reeds bekend was bij Gebruiker. Van de gegevens die Gebruiker uit de BVBSN ontvangt mag Gebruiker alleen de gegevens gebruiken waarvoor Gebruiker een grondslag heeft voor verwerking zoals bedoeld in de AVG.

Informereren woningzoekende over doel en gebruik

Gebruiker informeert de woningzoekende in het proces waarvoor de gegevens die de woningzoekende deelt worden gebruikt en over welke gegeven het precies gaat. Dit laatste geldt ook voor het valideren van de persoonsgegevens middels de BV BSN indien Gebruiker dit toepast in het proces.

Moment van delen van gegevens

De woningzoekende doorloopt in woonruimteverdeelp proces de volgende stappen: (1) Inschrijven bij woonruimteverdelers of corporatie, (2) reageren op een sociale huurwoning en (3) accepteren van een sociale huurwoning.

Vanaf het moment van inschrijven mag Gebruiker aan de woningzoekende vragen om het BSN te delen. Vanaf dat moment mag de Gebruiker ook de door de woningzoekende ingevoerde persoonsgegevens (geslachtsnaam en geboortedatum) valideren met hulp van de Beheervoorziening BSN.

Gebruiker mag de woningzoekende vragen het inkomen te delen vanaf het moment dat de woningzoekende actief wordt door te reageren op een woning. Gebruiker mag niet eerder vragen om het digitale inkomensgegeven te delen of het digitale inkomensgegeven op te nemen in de administratie. Bij het delen van het digitale inkomensgegeven deelt de woningzoekende ter identificatie ook weer digitaal het BSN met Gebruiker.

Doorleveren van de gegevens

Gebruiker mag de gegevens alleen doorleveren aan een andere Gebruiker met als doel het uitvoeren van de inkomensstoets. Dit is bijvoorbeeld het geval als Gebruiker zijnde een woonruimteverdelers gegevens verstrekt aan een woningcorporatie ten behoeve van het uitvoeren van de inkomensstoets.

Informatiebeveiliging

Gebruiker (of degene die de digitale gegevens in opdracht van Gebruiker verwerkt) voldoet aan de aansluitvoorwaarden van Logius [verwijzing] en RvIG [verwijzing] voor het aansluiten op respectievelijk de MijnOverheid koppeling voor het Delen van Gegevens en de Beheervoorziening BSN.

Gebruiker (of degene die de digitale gegevens in opdracht van Gebruiker verwerkt) versleutelt het door de woningzoekende digitaal gedeelde BSN bij binnenkomst. Het versleutelen gebeurt zodanig dat het BSN onherleidbaar is tot de woningzoekende in directe zin. Met andere woorden het versleutelen leidt tot een niet leesbare registratie van het BSN. Het versleutelen gebeurt middels een algemeen geaccepteerd standaard voor versleutelen van gegevens die door de industrie als betrouwbaar wordt gezien. Indien het BSN wordt bewaard, dan wordt het alleen versleuteld bewaard. Het direct tot de woningzoekende herleidbare BSN wordt door Gebruiker niet bewaard in de administratie. Het BSN wordt alleen leesbaar gemaakt op momenten dat dit nodig is in het proces van woonruimteverdeling, toewijzing en verantwoording. Dit conform de Memorie van Toelichting op het wetsvoorstel voor het opnemen van een grondslag in de Woningwet voor het kunnen verwerken van het burgerservicenummer van woningzoekenden door woningcorporaties en hun woonruimteverdelers.

Gebruiker en degene die de digitale gegevens in opdracht van Gebruiker verwerken zorgen ervoor dat alleen geautoriseerde medewerkers toegang hebben tot het digitaal gedeelde BSN. Toegang tot deze gegevens wordt gelogd zodat het altijd herleidbaar is wie en wanneer toegang tot de gegevens heeft verkregen. Daarbij is het controleerbaar dat de medewerker die geautoriseerd is voor de gegevens bevoegd is voor de inkomensvoetsing. Dit conform de Memorie van Toelichting bij de Wet tot wijziging van de Woningwet in verband met het regelen van een grondslag voor het verwerken van het burgerservicenummer van woningzoekenden door toegelaten instellingen en woonruimteverdelers in verband met het digitaal delen van gegevens voor de inkomensvoets.

Gebruiker en degene die de digitale gegevens in opdracht van de Gebruiker verwerkt nemen passende organisatorische en technische maatregelen om de gegevens te beveiligen. De ICT-organisatie of ICT-leverancier die de gegevens in opdracht van de Gebruiker verwerkt heeft de informatiebeveiliging ingericht conform ISO27001/ISO27002 .

Bewaartermijnen

Voor wat betreft de bewaartermijnen van de digitaal gedeelde gegevens geldt dat Gebruiker deze niet langer mag bewaren dan strikt noodzakelijk is voor het in de wet beschreven doel van de verwerking, maar in ieder geval de gegevens op de volgende momenten verwijderd:

- a. Als het gaat om de verwerking van het BSN ten behoeve van de inschrijving: direct na uitschrijving;
- b. Als het gaat om de verwerking van het BSN ten behoeve van de inkomensvoets: direct na het uitvoeren van de accountantscontrole, echter uiterlijk binnen drie jaar na vaststellen van het inkomen.

Als het BSN voor beide rechtmatige doeleinden wordt verwerkt, moet per verwerking en dus per doel worden bekeken of de verwerking van het BSN beëindigd moet worden of niet.

Incidenten

Als er zich een incident voordoet die inbreekt op het publiekelijk belang dan informeert Gebruiker BZK binnen 72 uur nadat de Gebruiker kennis heeft genomen van het incident, via PostbusDDIG@minbzk.nl.

Kosten voor Gebruikers

Het onderhoud van – en gebruik van de applicatie zorgt voor vaste beheerkosten en variabele gebruikskosten per aanvraag. Deze kosten zullen jaarlijks worden doorbelast aan de Gebruikers. Bij facturatie zullen de kosten van het voorgaande jaar worden doorberekend. De kosten zullen worden gefactureerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De ministeriële aanwijzing van Gebruikers bepaalt daarbij welke organisatie wordt aangeschreven voor de facturatie. Als een woonruimteverdelers zich als Gebruiker heeft aangemeld, zal de factuur naar hen worden gestuurd.

Voor de facturatie zijn de algemene voorwaarden (link later toevoegen) van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van toepassing.